

SCOL

STICHTING
CONFESSIONEEL
ONDERWIJS
LEIDEN

Protocol Schorsing en Verwijdering SCOL Voortgezet Onderwijs

Vastgesteld door het college van bestuur: 3 juni 2020
Advies GMR Voortgezet Onderwijs: 14 april 2020
Advies directie VO: 30 maart 2020

Inwerkingtreding: 3 juni 2020
Evaluatie voor: 3 juni 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	3
Toepassing van maatregelen.....	4
Schorsing	5
Gronden voor schorsing	5
Verwijdering	6
Gronden voor verwijdering	6
Dossiervorming.....	7
Weigering/verwijdering van een leerling.....	7
Omgang met ouders die de rust van het onderwijsproces verstoren	8
Aanspreken op gedrag.....	8
Verwijdering van een leerling op grond van gedrag/opstelling van ouders	9
1. Aanhoudend onaanvaardbaar gedrag.....	9
2. Aanhoudend niet meewerkende opstelling	9

Inleiding

Dit protocol geldt voor de VO-vestigingen van SCOL.

Volgens de Leerplichtwet moeten jongeren vanaf 5 jaar naar school, totdat zij een diploma (startkwalificatie) hebben of 18 jaar worden. Toch kan het zo zijn dat het bevoegd gezag zich genoodzaakt ziet om een schorsing of verwijdering als maatregel toe te passen. Dit protocol is bedoeld om de procedure hierover inzichtelijk en transparant te maken en daarmee een bijdrage te leveren aan een juiste en zorgvuldige uitvoering.

Niet altijd is het gedrag van de leerlingen zelf dat aanleiding geeft tot de uiterste maatregel van verwijdering. Ook het gedrag en/of de opstelling van ouders¹ kan aanleiding zijn om als uiterste maatregel over te gaan tot verwijdering van hun zoon of dochter. Er zijn een aantal maatregelen gericht op ouders, die voorafgaand aan een eventuele verwijdering kunnen worden genomen om deze uiterste maatregel nog te voorkomen. Daarom is een aparte paragraaf gewijd aan de procedure voor omgang met ouders met voor de school onaanvaardbaar gedrag of een onaanvaardbare opstelling.

In dit protocol wordt verwezen naar de directeur van de school. Andere leden van de schoolleiding kunnen de maatregelen uit dit protocol toepassen namens de directeur.

---

¹ Met ouders worden in dit protocol ook verzorgers/verzorgenden bedoeld

Toepassing van maatregelen

Schorsing en verwijdering van een leerling zijn maatregelen die, afhankelijk van de aanleiding, het karakter hebben van een ordemaatregel, een disciplinaire maatregel of een maatregel in het belang van het kind en/of de school. Vaak gaat het om een combinatie van deze aspecten. Bij de toepassing van maatregelen worden de volgende algemene maatstaven in alle gevallen in acht genomen:

1. consistente toepassing: gelijke gevallen worden gelijk behandeld. Op hetzelfde wangedrag moet dus dezelfde maatregel volgen, behalve indien sprake is van herhaald wangedrag. Bij herhaald wangedrag kan een zwaardere maatregel worden getroffen.
2. evenredigheid: pas indien pedagogische maatregelen (maatregelen binnen de sfeer van de klas, zoals strafwerk, een briefje mee naar huis) geen effect (meer) hebben - dus als de school in 'handelingsverlegenheid' komt -, kunnen bovenstaande maatregelen worden toegepast. Ook moet de maatregel qua aard, zwaarte en gevolgen evenredig zijn aan het gedrag dat tot de maatregel aanleiding geeft. Dit betekent ook dat moet worden afgewogen of in een concreet geval kan worden volstaan met een schriftelijke waarschuwing en dat in een volgend geval een maatregel zal worden toegepast. Verder is het niet per definitie zo, dat een eerste geval van wangedrag altijd tot de lichtste maatregel dient te leiden: het gedrag kan immers zo ernstig zijn dat een zwaardere maatregel getroffen wordt.
3. 'Ne bis in idem' (niet twee keer voor hetzelfde): een leerling kan niet voor de tweede keer gestraft worden voor hetzelfde feit. Het is dus niet mogelijk een leerling eerst te straffen met een schriftelijke waarschuwing en vervolgens daarna nog een schorsing op te leggen.

In het kader van passend onderwijs heeft het bevoegd gezag (het schoolbestuur, SCOL) de taak binnen het samenwerkingsverband een andere plek voor het kind te vinden (zorgplicht).

Schorsing

Van schorsing van een leerling is sprake wanneer de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Bij het besluit om de leerling te schorsen en bij de bepaling van de duur van de schorsing worden alle relevante feiten en omstandigheden betrokken en worden alle relevante belangen zorgvuldig tegen elkaar afgewogen. Zo mogelijk wordt de leerling gehoord over die relevante feiten en omstandigheden, de relevante belangen en het voornemen tot een schorsing voordat een besluit tot schorsing wordt genomen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een interne en externe schorsing:

- Interne schorsing: tijdens een periode van interne schorsing heeft de leerling geen toegang tot de les, werkt de leerling op een daartoe aangewezen plek zelfstandig in de school en heeft de leerling ook op andere momenten pauze dan de andere leerlingen. Een interne schorsing duurt maximaal één dag. Daarna wordt de schorsing een externe schorsing.
- Externe schorsing: tijdens een externe schorsing heeft de leerling geen toegang tot de school. De leerling mag alleen op school komen voor overleg met de locatiedirectie over het al dan niet weer starten met de schoolwerkzaamheden.

Gronden voor schorsing

Er zijn drie redenen om tot schorsing over te gaan:

1. Ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt voor de orde, rust en/of veiligheid op school.
2. Ernstig wangedrag van de ouders van de leerling, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school.
3. Een andere aanleiding die het in het belang van de school en/of de leerling dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

Bij schorsing gelden de volgende voorwaarden:

- De directeur is gemandateerd om de beslissing tot schorsing van een leerling te nemen namens het schoolbestuur. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen om de voortgang van het leerproces van de leerling te waarborgen.
- De schorsing bedraagt maximaal één week (schoolvakanties en vrije dagen buiten beschouwing gelaten) en kan hooguit tweemaal worden verlengd.
- Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk medegedeeld aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan diens ouders. In de brief van de school staat waarom de leerling is geschorst en voor hoelang (ten hoogste één week).
- Indien de leerling minderjarig is, nodigt de directeur de betrokken ouders uit voor een gesprek over de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de opvang van de leerling op school aan de orde komen.
- Het schoolbestuur, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie worden in kennis gesteld van een schorsing en de reden, als deze voor een periode langer dan één dag is opgelegd.
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het schoolbestuur, SCOL. SCOL beslist binnen één week (schoolvakanties en vrije dagen buiten beschouwing gelaten) over het beroep.

Verwijdering

Als blijkt dat meerdere schorsingsmaatregelen niet het beoogde effect hebben, kan verwijdering als corrigerende strafmaatregel worden toegepast. Verwijdering kan ook worden toegepast als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstig incident.

Van verwijdering van een leerling is sprake wanneer het schoolbestuur besluit een leerling de verdere toegang tot de school te ontzeggen.

De directeur kan namens het schoolbestuur besluiten tot verwijdering van de leerling van de school. Hij betreft bij de beslissing om de leerling al dan niet te verwijderen alle relevante feiten en omstandigheden en weegt daarbij alle belangen zorgvuldig tegen elkaar af. Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling geschiedt slechts na overleg met de onderwijsinspectie. Totdat hierover een besluit is, kan de leerling worden geschorst. Het overleg heeft mede tot doel om na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.

Gronden voor verwijdering

Er zijn vier redenen om tot verwijdering:

1. Ernstig wangedrag van de leerling, waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt van de orde, rust en/of veiligheid op school.
2. Ernstig wangedrag van de ouders van de leerling, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school.
3. Een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en leerling.
4. Het niet in voldoende mate tegemoet kunnen komen aan de hulpvraag van de leerling(niet in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kunnen voorzien)..

Bij verwijdering gelden de volgende voorwaarden:

- De directeur is gemandateerd om namens het schoolbestuur het besluit tot verwijdering van een leerling nemen. Het gaat hierbij om een voorgenomen besluit totdat ouders in de gelegenheid zijn gesteld om te worden gehoord en de bezwaartermijn is verstreken. Pas daarna is er sprake van een besluit tot definitieve verwijdering. Een leerling mag pas worden verwijderd als de school een nieuwe school voor hem of haar heeft gevonden. Het schoolbestuur wordt voorafgaand aan de verwijdering in kennis gesteld van deze maatregel.
- In het dossier van de leerling moet een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school aan de (ouders van de) leerling zijn opgenomen, waarin gewezen wordt op mogelijke verwijdering.
Voorafgaand aan de beslissing dient de directeur de betrokken medewerkers te horen. De ouders van de leerling worden in de gelegenheid gesteld hierover gehoord te worden. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.
- Het verslag wordt per e-mail toegestuurd aan de ouders met het verzoek om binnen vijf werkdagen na de datum van ontvangst opmerkingen in te dienen bij de directeur.
- Het verslag wordt vervolgens ter kennisgeving opgestuurd naar de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.
- De directeur informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering. Hierbij worden de ouders gewezen op de mogelijkheid om bezwaar te maken.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen vier weken een bezwaarschrift in te dienen bij het schoolbestuur.
- Het schoolbestuur is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het schoolbestuur neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Het schoolbestuur meldt het besluit tot verwijdering van de leerling terstond, doch uiterlijk binnen zeven dagen aan de leerplichtambtenaar.

- Het schoolbestuur kan de desbetreffende leerling, gedurende de behandeling van bezwaar tegen een besluit tot definitieve verwijdering, de toegang tot de school ontzeggen.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere school is gevonden om de leerling op te nemen. Dit is ook mogelijk als het aantoonbaar is dat het schoolbestuur gedurende acht weken er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.
- In het geval tot verwijdering wordt overgegaan omdat niet in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan worden voorzien (handelingsverlegenheid), dan moet **altijd** een volledig ontwikkelingsperspectief (OPP) in het leerlingdossier aanwezig zijn waarmee daadwerkelijk is gewerkt. De handelingsverlegenheid moet namelijk onder meer blijken uit dit OPP. Alleen als een OPP niet kan worden opgesteld doordat de ouders hieraan niet meewerken, volstaat een eenzijdig OPP, waarvan de uitvoering door dit gebrek aan medewerking stopt.

Dossiervorming

De directeur is verantwoordelijk voor het bijhouden van het dossier, Hierin wordt opgenomen welke problemen zijn opgetreden, wat de school heeft gedaan om deze op te lossen en verwijdering van de leerling te voorkomen. In het dossier bevindt zich - behoudens in het geval het daarmee beoogde doel daarmee niet (meer) bereikt kan worden - een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school aan de (ouders van de) leerling, waarbij gewezen wordt op mogelijke verwijdering als de aan de verwijdering ten grondslag liggende reden aanhoudt. Ook heeft de school afschriften van alle brieven die zijn aangegeven bij de procedure voor verwijdering.

Weigering/verwijdering van een leerling

Indien (de directeur namens) het schoolbestuur weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Voordat een besluit tot verwijdering van een leerling wordt genomen, worden de ouders van de leerling gehoord. De beslissing wordt zo spoedig mogelijk genomen.

Omgang met ouders die de rust van het onderwijsproces verstoren

Soms kan het gedrag van ouders verstorend werken op de goede relatie die tussen school en ouders behoort te bestaan om de eerste taak van een school te bereiken, namelijk het geven van goed onderwijs aan een leerling. Er behoort een gezonde wisselwerking te zijn tussen opvoeders en de leraren, met inachtneming van ieders rol ten opzichte van de leerling. Dit betekent overigens dat een gezonde kritische opstelling van ouders ten opzichte van het onderwijs dat hun kind ontvangt, deze wisselwerking alleen maar ten goede kan komen. De school zet zich tot het uiterste in om goed onderwijs te verzorgen, maar is daarbij niet onfeilbaar, zodat het meedenken van ouders in dezen alleen maar de kwaliteit doet verbeteren.

Er zijn diverse stappen aangewezen om te trachten te voorkomen dat geschillen met ouders ontaarden in conflicten waarbij het gedrag van ouders onaanvaardbaar wordt.

Aanspreken op gedrag

Indien zich een eerste incident met een ouder voordoet, dan is het zaak dat de directeur van de school – ook als deze het onderwerp van het incident is – probeert de ouder te kalmeren en met deze een eerste gesprek aan te gaan en te wijzen op de regel dat ouders, leerlingen en personeel met respect met elkaar dienen om te gaan, en vervolgens de ouder te verzoeken alsnog op rustige wijze zijn klacht te vertellen en toe te lichten.

Afhankelijk van de ernst van het gedrag kan het gesprek worden gevolgd door een brief waarin duidelijk de omgangsnormen op de school worden uitgelegd en wordt benoemd dat daarom dergelijk gedrag niet wordt getolereerd.

Wanneer desondanks dit storende gedrag van de ouders zich herhaalt, dan dient de directeur de betrokken ouders nogmaals voor een gesprek uit te nodigen. In dit gesprek waarschuwt de directeur dat als zich nog één keer een incident voordoet, wordt overgegaan tot het ontzeggen van de toegang tot de school en haar terreinen. Dit gesprek wordt altijd schriftelijk bevestigd.

Wanneer het gedrag van de betrokken ouders onaanvaardbaar blijft, moet een derde gesprek plaatsvinden. Hierbij wordt medegedeeld dat de toegang tot school en terreinen met onmiddellijke ingang voor vijf weken wordt ontzegd, behoudens op uitdrukkelijke uitnodiging door de directeur. Deze ontzegging moet per aangetekende brief (met bericht van ontvangst) worden bevestigd. Hierin is tevens een uitnodiging opgenomen om in de laatste week van de ontzegging te overleggen.

De school moet de wijkagent inlichten over deze ontzegging. De school is immers niet bevoegd om bij overtreding van het toegangsverbod, de betrokken ouders zelf te verwijderen uit de school of van de terreinen. Dit is voorbehouden aan 'de sterke arm' wegens lokaal-/terreinvredebreuk. De wijkagent kan eventueel een proces-verbaal opmaken.

Mocht in de laatste week van de ontzegging het gesprek positief verlopen, dan kan de ontzegging worden opgeheven.

Opstelling van de ouders

Wanneer er sprake is van een leerling met een ondersteuningsbehoefte, dan is de medewerking van ouders op velerlei terreinen noodzakelijk. Te denken valt aan toestemming voor nadere onderzoeken naar factoren bij de leerling die het leerproces te veel belemmeren, cognitief en/of sociaal.

Wanneer ouders niet willen meewerken aan noodzakelijke onderzoeken, is een indringend gesprek met deze ouders in het bijzijn van de zorgcoördinator en de leraar noodzakelijk om hen er van te overtuigen dat zonder hun medewerking de school niet het vereiste goede (passende) onderwijs aan de leerling kan geven. Het is mogelijk dat meerdere gesprekken nodig zijn alvorens de ouders

hiervoor toestemming geven. In het belang van de leerling moet de school zich tot het uiterste inspannen om in overleg tot de juiste onderzoeken en ondersteuning te komen.

Verwijdering van een leerling op grond van gedrag/opstelling van ouders

Het gedrag van de ouders kan op twee manieren in het uiterste geval een grond vormen voor verwijdering van een leerling:

1. Aanhoudend onaanvaardbaar gedrag

De school is zich ervan bewust dat een leerling niet verantwoordelijk is voor het gedrag van zijn ouders. Dit betekent dat, als het met de leerling op school niet slecht gaat, het eigenlijk niet verantwoord is om de leerling te verwijderen. Deze mag niet de dupe worden van het gedrag van zijn ouders. Alleen als het (wan)gedrag van de ouders blijft aanhouden, rest de school niets anders dan de leerling te verwijderen, maar op voorwaarde dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.

2. Aanhoudend niet meewerkende opstelling

Wanneer uit het leerlingdossier blijkt dat de school zich tot het uiterste heeft ingespannen om de medewerking van de ouders te verkrijgen, maar dat bij het uitblijven van deze medewerking de school in een situatie is gekomen van handelingsverlegenheid - bijvoorbeeld omdat hierdoor geen goed ontwikkelingsperspectief kan worden opgesteld - dan is verwijdering de enig oplossing voor deze situatie, maar alleen op voorwaarde dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.